

**Biuro Planowania Przestrzennego Miasta
w Szczecinie**

ul. Karola Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. +48 91 42 21 055, +48 91 42 45 739
bppm@um.szczecin.pl, www.bppm.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie**

Źródło: materiały autorskie marzec 2023 r.

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. Aleksandra Działowska-Chmara

**KIEROWNIK ZESPOŁU
OCHRONY ŚRODOWISKA:**

mgr Jolanta Wiśniewska

PROJEKTANT PLANU:

mgr inż. arch. Paulina Mientkiewicz

GENERALNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Angelika Szerniewicz-Kwas

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Zofia Fiuk-Dymek

wyżozenie do publ. wglądu 20.02.25-13.03.25

Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunkach: ochrona środowiska i architektura krajobrazu, posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr inż. Aleksandra Działowska-Chmara

Aleksandra Działowska-Chmara

Wyłożenie do publ. Wg...

Wyżozenie do publ. wglądu 20.02.25-13.03.25

1	STRESZCZENIE	7
2	WPROWADZENIE	8
2.1	METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	8
2.2	STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY	8
2.3	PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.4	INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POWIĄZANYCH DOKUMENTÓW	10
	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN	10
	PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	11
2.5	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	11
3	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA WRAZ Z PRZEWIDYWANYMI ODDZIAŁYWANIAMI	11
3.1	POWIERZCHNIA ZIEMI	11
3.2	WARUNKI GEOLOGICZNE	12
3.3	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	13
3.4	WARUNKI KLIMATYCZNE	14
3.5	KLIMAT AKUSTYCZNY	15
3.6	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA	16
3.7	ROŚLINY, ZWIERZĘTA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	17
3.8	WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDICTWO KULTUROWE I HISTORYCZNE	21
3.9	ZASOBY NATURALNE	22
3.10	ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	22
3.11	NATURA 2000 ORAZ POZOSTAŁE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	24
3.12	INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU	24
4	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH ROZWIĄZANIA	25
4.1	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	25
4.2	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU	25
5	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA	26
5.1	ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE	26
5.2	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA	27
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	27
	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA	27
7	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU	28
8	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	28
9	LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	30

wyżozenie do publ. wglądu 20.02.25-13.03.25

1 Streszczenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XL/1082/22 z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie.

Omawiany teren zajmuje powierzchnię ok. 8,1 ha w dzielnicy Śródmieście i położony jest na granicy osiedli: Niebuszewo – Bolinko i Śródmieście – Północ. Granice planu stanowią: al. Wyzwolenia, skwer im. Raoula Wallenberga, ul. Ks. Stanisława Staszica oraz ul. Stanisława Lubomirskiego.

W trakcie sporządzania prognozy na częściach omawianego terenu obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: „Bolinko – Kadłubka” i „Śródmieście Północ – Ofiar Oświęcimia” w Szczecinie.

Sporządzenie mpzp „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie podyktowane jest określeniem zasad zabudowy, zagospodarowania i obsługi terenów wzdłuż al. Wyzwolenia, ul. Ks. Stanisława Staszica i ul. Stanisława Lubomirskiego, a także zachowaniem i objęciem ochroną obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Na obszarze planu, zgodnie z Waloryzacją przyrodniczą miasta, nie występują żadne ustanowione ani proponowane do objęcia ochroną formy ochrony przyrody i krajobrazu w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody. Brak jest miejsc cennych przyrodniczo. Tereny zieleni reprezentowane są przez niewielki skwer im. Raoula Wallenberga, zieleń osiedlową towarzyszącą zabudowie mieszkaniowej oraz drzewa i krzewy porastające skarpę wzdłuż ul. Stanisława Lubomirskiego. Fauna terenu opracowania nie jest bogata ani zróżnicowana. Występują tutaj gatunki typowo miejskie, związane z działalnością człowieka. Obecna na obszarze planu zieleń jest miejscem bytowania przede wszystkim ptaków, które mimo, że podlegają ochronie na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody, są gatunkami pospolitymi, typowymi dla miasta. Gęsta sieć naziemnej infrastruktury, przede wszystkim mocno eksploatowanych ulic – Ks. Stanisława Staszica i al. Wyzwolenia w znacznym stopniu ogranicza bytowanie i przemieszczanie się dzikich przedstawicieli fauny. Spośród roślin objętych ochroną na obszarze planu wskazuje się krzew cisu pospolitego, jednakże jest to forma nasadzona przez człowieka – nie jest to jego naturalne stanowisko występowania.

Obszar objęty opracowaniem jest silnie przekształcony pod względem powierzchni ziemi – w trakcie ostatnich dwustu lat prowadzono tu szereg prac niwelacyjnych związanych z posadowieniem obiektów kubaturowych oraz sieci ulic. W krajobrazie omawianego terenu dominuje zabudowa kubaturowa oraz ważny dla miasta układ komunikacyjny.

Na części obszaru objętego planem ustala się strefę ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej, obejmującą fragment zabudowy XIX-wiecznego układu przestrzennego Śródmieścia Szczecina. W granicach tej strefy znajdują się obiekty o wartościach zabytkowych (ujęte w gminnej ewidencji zabytków).

Mieszkańcy obszaru opracowania poddawani są intensywnemu oddziaływaniu ważnych dla miasta arterii komunikacyjnych, które kształtują klimat akustyczny i stan powietrza atmosferycznego w granicach planu. Omawiany teren znajduje się w zasięgu komunikacji publicznej autobusowej (dziennej i nocnej) i tramwajowej. W bezpośrednim sąsiedztwie planu znajduje się targowisko miejskie „Manhattan”, a także po przeciwnej stronie, mniejsze – na placu im. Jana Kilińskiego. Cały obszar planu znajduje się w strefie miejskiej wyspy ciepła. Tworzy się ona z powodu dużego udziału zabudowy i powierzchni utwardzonych, niewielkiego udziału terenów zieleni oraz wysokiego natężenia ruchu samochodowego i tramwajowego. W granicach planu wskazuje się niekorzystne tło akustyczne – na niewielkim terenie przy al. Wyzwolenia stwierdza się przekroczenia poziomu hałasu na terenach zabudowy podlegającej ochronie akustycznej (do 10 dB w ciągu dnia i ok. 15 dB w porze nocnej). Istniejące tu budynki znajdują się w zasięgu sieci wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej.

Ustalenia planistyczne utrwalają charakter zabudowy, zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni, a przy tym wskazują nowe tereny zieleni urządzonej. Prognozuje się utrzymanie istniejących obciążeń dla środowiska z możliwością ich poprawy. Stopień zurbanizowania obszaru jest i pozostanie wysoki, podobnie jak poziom jego eksploatacji. Pełna realizacja zapisów omawianego planu oraz zmiana zachowań i stylu życia samych mieszkańców może wywołać pewne

pozytywne skutki dla środowiska (np. mniejszą emisję zanieczyszczeń, zwiększenie energooszczędności budynków), które wpłyną na poprawę jakości życia w obszarze planu, jak i całym mieście.

2 Wprowadzenie

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą skutków wpływu jego ustaleń na środowisko przyrodnicze. Jest to wykonanie obowiązku jaki nakłada art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U.2021.247 z późn. zm.).

Jako akt prawa miejscowego, plan zagospodarowania przestrzennego pełni funkcję regulacyjną, ustanawiając przeznaczenie terenów na określone cele i ustalając zasady ich zagospodarowania, godząc jednocześnie interes publiczny reprezentowany przez samorząd lokalny z interesami indywidualnymi mieszkańców miasta oraz innych jednostek. Ustalenia planu uwzględniają obowiązujące prawne ograniczenia środowiskowe, zastany stan środowiska oraz warunki jego obecnego i przyszłego funkcjonowania.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie, niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń.

Ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obciążonym znacznym stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian mogą nie być zależne bezpośrednio od zapisów planu, a wynikać np.: z form aktywności gospodarczej na analizowanym obszarze.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą, wskazuje jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę w trakcie projektowania inwestycji, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1 Metoda sporządzenia prognozy

W trakcie sporządzania prognozy uwzględniono wymagania wynikające z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W prognozie opisano wszystkie aspekty wymienione w powyższej ustawie w odniesieniu do planu, sporządzonego na podstawie zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza prognoza składa się z części opisowej, która zawiera charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, najistotniejszych ustaleń planu przedstawionych z perspektywy ochrony środowiska oraz potencjalne skutki jakie mogą nastąpić w wyniku realizacji planu.

2.2 Stopień szczegółowości prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie (pismo NZ.9022.4.28.2022), a także z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.411.80.2022), z zastrzeżeniem, że w prognozie, m.in.: należy poddać analizie wszystkie ustalenia projektu miejscowego planu, a szczególną uwagę należy zwrócić na wpływ realizacji ustaleń na ewentualnie zidentyfikowane stanowiska gatunków roślin, grzybów, bądź zwierząt, objętych ochroną gatunkową, jak również siedlisk, jeżeli takie zostaną stwierdzone w granicach projektu planu oraz w jego sąsiedztwie.

Prognoza wypełnia również zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

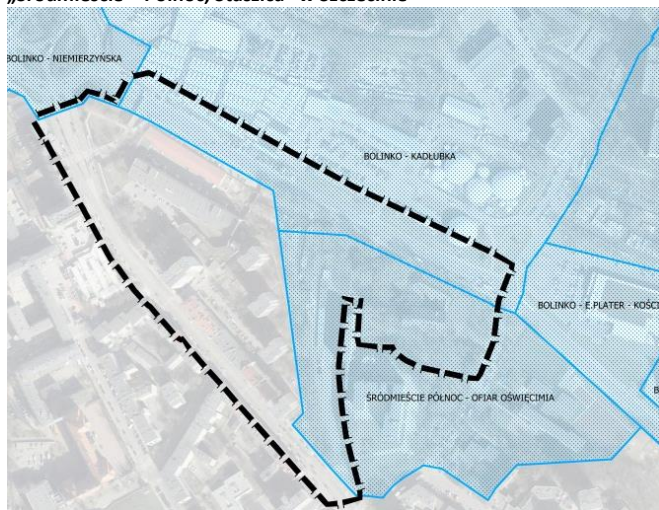
2.3 Przedmiot i cele planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr XL/1082/22 z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie.

Omawiany teren zajmuje powierzchnię ok. 8,1 ha i stanowi część osiedla Śródmieście – Północ i Niebuszewo – Bolinko (tylko ul. Ks. Stanisława Staszica).

Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, tereny usług, tereny zieleni urządzonej, tereny komunikacji oraz obiekty i sieci infrastruktury technicznej, zlokalizowane w obszarze zabudowy śródmiejskiej. Do sporządzenia planu przystąpiono w celu określenia zasad zabudowy, zagospodarowania i obsługi terenów wzdłuż al. Wyzwolenia, ul. Ks. Stanisława Staszica i ul. Stanisława Lubomirskiego oraz zachowanie i objęcie ochroną obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Rys. 1 Sytuacja planistyczna w obrębie i sąsiedztwie planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów BPPM

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy na obszarze opracowania obowiązują dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- „**Śródmieście Północ – Ofiar Oświęcimia**” w Szczecinie (Uchwała XVIII/523/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 kwietnia 2012 r.;
- „**Bolinko – Kadłubka**” w Szczecinie (Uchwała nr XI/223/15 Rady Miasta Szczecin z dnia 8 września 2015 r.

W sąsiedztwie znajdują się obszary z uchwalonymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego: „Bolinko – Niemierzyńska” i „Bolinko – E. Plater – Kościół”.

Komentowany w niniejszej prognozie plan różni się od obowiązujących planów przede wszystkim zmianą układu komunikacyjnego. Plan „Śródmieście Północ – Ofiar Oświęcimia” na ul. Stanisława Lubomirskiego wskazuje drogę publiczną – ulicę główną wraz z torowiskiem tramwajowym, z dwoma jezdniami po dwa pasy ruchu, obustronnymi chodnikami i min. jednostronną ścieżką rowerową. W analizowanym planie ulica ta wskazana jest jako droga zbiorcza z minimum dwoma pasami ruchu i obustronnymi chodnikami. Zmiana parametrów drogowych nastąpiła także na ul. Ks. Stanisława Staszica, gdzie w obecnie obowiązującym planie „Bolinko – Kadłubka” w Szczecinie ustalono przekrój z dwoma jezdniami po trzy pasy ruchu wraz z torowiskiem tramwajowym. Obecnie odstępuje się od torowiska tramwajowego, a przewiduje się dwie jezdnie po dwa pasy ruchu i obustronne chodniki. W wyniku realizacji ustaleń planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie dojdzie także do zmiany parametrów dla terenu inwestycyjnego 1MW-U: wzrośnie powierzchnia biologicznie czynna z 20% na 40%, z czego 50% ma stanowić zieleń wysoka.

Dokumentem określającym politykę przestrzenną miasta, którego zapisy stanowią podstawę do sporządzenia mpzp „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin.

Zgodnie z zapisami Studium, na podstawie karty osiedla Śródmieście Północ, dla terenu objętego planem :

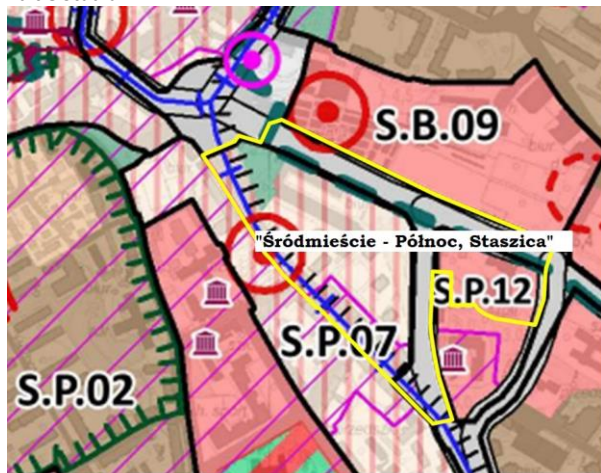
- elementami istotnymi dla kondycji środowiska miejskiego, integracji ekologicznej i bioróżnorodności są: powierzchnia biologicznie czynna towarzysząca zabudowie, zieleń komponowana, zieleń przyuliczna;

- istotnym problemem środowiskowym jest miejska wyspa ciepła oraz niekorzystne warunki aerosanitarne;
- potrzeby: uzupełnienie wartości funkcjonalno – przestrzennych, utrzymanie i ochrona krajobrazu kulturowego, złagodzenie efektów wyspy ciepła i poprawa komfortu termicznego.

Stan środowiska osiedla Śródmieście-Północ, w którym znajduje się obszar objęty planem, opisany jest następująco w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin (na podstawie karty osiedla Niebuszewo-Bolinko):

- obszary istotne dla kondycji środowiska miejskiego, integracji ekologicznej i zachowania bioróżnorodności: powierzchnie biologicznie czynne towarzyszące zabudowie, zielen przyuliczna;
- problemy środowiskowe: część osiedla w zasięgu miejskiej wyspy ciepła, niekorzystne warunki aerosanitarne.

Rys. 2. Obszar planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie na tle Studium.

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów BPPM

W granicy planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin wyznacza następujące jednostki planistyczne wraz z zasadami przekształceń w ich granicach:

S.P.07: ochrona krajobrazu kulturowego, rewitalizacja obszaru, rewaloryzacja zabudowy, przekształcenia uwzględniające historyczną strukturę, przekształcenia form zabudowy, uzupełnienia, wyposażenie terenu i poprawa ładu przestrzennego w nawiązaniu do zwartej zabudowy kwartałowej wzdłuż al. Wyzwolenia do zachowania;

S.P.12: ochrona krajobrazu kulturowego struktury przestrzennej zabudowy w zieleni urządzonej i kompozycji otwartego terenu zieleni urządzonej, rewaloryzacja zabudowy, sposób zabudowy i zagospodarowania terenu jako kontynuacja historycznej struktury przestrzennej.

Rozwiązania przyjęte w planie są zgodne z przytoczonymi ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin i kontynuują politykę przestrzenną przyjętą w dokumentach strategicznych gminy. Rozwiązania te dostosowane są również do uwarunkowań środowiska określonych m.in.: w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin i opracowaniach ekofizjograficznych, a także podczas wizji terenowych. Uwarunkowania te stanowiły podstawę analizy proponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do potencjalnych oddziaływań na środowisko.

Ustalenia mppz „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie są zgodne z wytycznymi zawartymi w dokumentach dotyczących ochrony środowiska na szczeblu lokalnym. Dokumenty te wskazują na konieczność budowania odporności miasta na zmiany klimatu, a także podnoszenie jakości środowiska, a tym samym podnoszenie jakości życia mieszkańców. Do dokumentów tych należą m.in.: Plan adaptacji do zmian klimatu dla miasta Szczecin, Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy miasta Szczecin, Strategia rozwoju elektromobilności dla miasta Szczecin, Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Szczecin na lata 2020-2025.

2.4 Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla powiązanych dokumentów

Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin przyjęte Uchwałą Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. poddane zostało procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której sporządzono prognozę oddziaływania

na środowisko skutków jego realizacji. Zidentyfikowano w niej ogólne, odpowiadające skali Studium, oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i jakość życia mieszkańców, które wynikają bezpośrednio z ustaleń Studium. Należy podkreślić, że zrównoważony rozwój miasta, związany będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. Zaproponowane w prognozie środki ograniczające i eliminujące negatywne skutki znacząco ograniczą lub wyeliminują te oddziaływania.

Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu „Śródmieście Północ – Ofiar Oświęcimia” i „Bolinko – Kadłubka” w Szczecinie wykonane były odpowiednio w 2012 i 2015 roku i sporządzane były z uwzględnieniem aktualnego na moment wykonania prognoz stanu środowiska. Tereny ww. obowiązujących planów, podobnie jak planu będącego przedmiotem opracowania, łączą podobne uwarunkowania środowiskowe. Wynikowo na skutek realizacji ustaleń tych planów przewidziano utrzymanie stanu środowiska przy jednoczesnej poprawie warunków życia ludzi.

W obu wspomnianych mpzp środowisko przyrodnicze było silnie przekształcone, a występujące tam gatunki roślin były następstwem mniej lub bardziej świadomej działalności człowieka. W prognozach oddziaływania na środowisko tych planów stwierdzono, że realizacja ustaleń planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko przyrodnicze. Przewidywane oddziaływania będą związane ze zmianami w układzie przestrzennym i krajobrazowym oraz zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej. Nieznacząco negatywny wpływ (głównie na powierzchnię ziemi i jej zdolności retencyjne, szatę roślinną i zwierzęta), pomijalny w skali całego planu, może wystąpić jedynie lokalnie, w związku z wprowadzeniem nowej zabudowy na terenach wolnych od zagospodarowania.

2.5 Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane. Zakłada się, że realizacja postanowień planu będzie dokonywana z wykorzystaniem najnowszych dostępnych technik.

3 Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami

3.1 Powierzchnia ziemi

Rys. 3. Hipsometria obszaru planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie.

Teren objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie położony jest w regionie Niziny Szczecińskiej, mezoregionie Wzniesienia Szczecińskie, makroregionie Pobrzeże Szczecińskie, Podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckie. Leży w całości w obrębie jednostki geologiczno-geomorfologicznej, należącej do starej doliny wód roztopowych, ciągnącej się od jez. Głębokiego, poprzez „Arkonkę”, ku Odrze, zwanej rynną Niebuszewa. Obszar planu otoczony jest następującymi jednostkami geologiczno-geomorfologicznymi: od wschodu – doliną Odry, od północy – Wzgórzami Warszawskimi, od zachodu – zachodnią częścią doliny wód roztopowych, a od południa – wysoczyzną Śródmieścia Szczecina.

Źródło: opracowanie na podstawie materiałów BPPM

Obszar planu charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, z minimalnymi wartościami 5 m n.p.m. na północy i wschodzie. Wraz z oddalaniem się na południe wartości te rosną, aż do 20 m n.p.m. Opisując rzeźbę terenu należy wspomnieć o skarpie przebiegającej w kierunkach południowy wschód-północny zachód, praktycznie wzdłuż ul. Stanisława Lubomirskiego. Jej wysokość wynosi ok. 8 m. Skarpa porośnięta jest zielenią wysoką i średnią. Mniejsze skarpy – ok. 2 m pojawiają się w wielu innych miejscach obszaru planu – na skwerze im. Raoula Wallenberga, a także wzdłuż ul. Ks. Stanisława Staszica. Częściowo porośnięte są roślinnością okrywową.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu nie będzie skutkowała zmianą ukształtowania powierzchni ziemi na większości obszaru planu – teren jest zabudowany obiektami kubaturowymi i ważnym dla miasta układem drogowym. Dość widoczna ingerencja w ukształtowanie powierzchni ziemi może nastąpić w obrębie ul. Stanisława Lubomirskiego, która według najnowszych wytycznych projektowych przeznaczona jest do poszerzenia, obejmując część sąsiadującej z nią skarpy na długości ok. 100 m. Realizacja ustaleń planu będzie jednak korzystniejsza w porównaniu z obecnie obowiązującym planem, który zakłada całkowitą likwidację skarpy oraz skweru przynależącego do niej i przeznaczenie ich na drogę o klasie drogi głównej. Poszerzenie ulicy będzie wiązało się z likwidacją poszczególnych drzew i krzewów i wyrównaniem części terenu po skarpie – skarpa na tym odcinku ma ok. 5 m wysokości. Północną część skarpy wraz z terenem garażowiska przy ul. Ks. Stanisława Staszica przeznacza się natomiast na teren zieleni urządzonej.

Prace ziemne nastąpią także w obszarze 1MW-U (o powierzchni ok. 1 ha), gdzie możliwe jest wprowadzenie nowych obiektów kubaturowych z przeznaczeniem na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową oraz w wydzieleniu 1.2MW terenu elementarnego 1U, przeznaczonym na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną.

Istotne dla minimalizowania niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi są ustalenia planistyczne i ich realizacja, które precyzują szczegółowo m.in.: lokalizację nowej zabudowy z uwzględnieniem nieprzekraczalnych linii zabudowy, rodzaj nowopowstałej zabudowy, jej wysokość oraz maksymalną powierzchnię, wskaźnik intensywności zabudowy w granicach działki budowlanej oraz wskaźnik minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej. Najistotniejsze z punktu widzenia ochrony ziemi i jej właściwości jest utrzymanie wskazanej w planie powierzchni biologicznie czynnej, która określona została na dość wysokim poziomie, biorąc pod uwagę położenie obszaru planu w śródmieściu miasta.

Biorąc pod uwagę zasięg powyżej opisanych oddziaływań, zmiany te uznaje się jako niewielkie w skali całego obszaru planu. Analizowany teren jest w zdecydowanej większości zagospodarowany, stąd prognozuje się utrzymanie aktualnych, stałych obciążeń dla powierzchni ziemi.

3.2 Warunki geologiczne

Rynna Niebuszewa powstała w okresie ostatniego zlodowacenia i stanowi wschodnią część starej rynny wód roztopowych – doliny, zbierającej wody lodowca oraz z otaczających ją wzgórz morenowych i odprowadzającej je ku Odrze. Osady budujące tę część obszaru stanowią typowe dla obszarów dolinnych osady: genezy rzeczno – roztopowej, plejstoceńskie (typu piaski, piaski pylaste) oraz heloceńskie, genezy zastoiskowej i organicznej – głównie torf oraz mułki i namuły rzeczne. Dodatkowo od góry lokalnie zalegają osady (głównie piaszczyste) budujące szereg stożków napływowych od strony Wzgórz Warszawskich, stanowiących pokrywę na osadach roztopowych rynny Niebuszewa.

Budowa geologiczna badanego obszaru jest efektem procesów, które przebiegały od czwartorzędu po czasy obecne. Podłoże analizowanego terenu jest stosunkowo jednorodne – stanowią je wodnolodowcowe piaski.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Ze względu na to, że analizowany obszar jest w całości terenem zagospodarowanym, nie przewiduje się wpływu na środowisko geologiczne w wyniku realizacji ustaleń omawianego planu. Przypowierzchniowe warstwy ziemi zostały zmienione na skutek zabudowania terenu w przeszłości, a analizowany plan podtrzymuje i uzupełnia istniejącą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Podobnie jak w przypadku powierzchni ziemi, prognozuje się utrzymanie obecnych, stałych oddziaływań na struktury geologiczne. Pomijalnie niewielkie zmiany w przypowierzchniowych warstwach ziemi będą miały miejsce m.in. w terenie

1MW-U i w wydzielaniu 1.2MW, przeznaczonymi pod nową zabudowę. Oddziaływanie będzie polegać na usunięciu obecnej zabudowy wraz z jej fundamentami i przygotowanie gruntu pod nowe obiekty wraz z ewentualnymi garażami podziemnymi poprzez fizyczne naruszenie zewnętrznej struktury ziemi. W wyniku tych działań może dojść do wymieszania powierzchniowej pokrywy glebowej z utworami ją podścielającymi oraz nawiezionymi gruntami obcymi. W zależności od przyjętego projektu budowlanego może dojść do likwidacji poszczególnych drzew i krzewów i wprowadzenia zieleni nowej, towarzyszącej zabudowie. Na pozostałym obszarze planu nie przewiduje się prac mogących zmienić warunki geologiczne.

3.3 Wody powierzchniowe i podziemne

W granicach planu nie występują wody powierzchniowe. Najbliższymi wodami powierzchniowymi są: jezioro Rusałka, zlokalizowane w odległości ok. 200 m na północ od ul. Skargi, na terenie Parku Kasprowicza, oraz rzeka Odra, płynąca w odległości ok. 700 m na wschód od analizowanego terenu.

Według mapy warunków gruntowo-wodnych (opracowanie ekofizjograficzne), głębokość występowania pierwszego użytkowego poziomu wód w otworach czwartorzędowych waha się od 20,0 m p.p.t. do 40,0 m p.p.t. Poziom ten występuje w warstwie piasków wodnolodowcowych na rzędnej zbliżonej do poziomu morza i do poziomu wód w Odrze. Wody występują pod niewielkim ciśnieniem hydrostatycznym.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustaleń planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie nie będzie się wiązała z bezpośrednim ani pośrednim oddziaływaniem na wody powierzchniowe. Plan swoim zakresem obejmuje ingerencję w tereny już przekształcone antropogenicznie: ciągi komunikacyjne i obszary zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W odniesieniu do wód podziemnych, realizacja planu nie wiąże się z możliwością zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego przy przyjętych ustaleniach planistycznych.

Dla zwiększenia retencyjności obszaru planu duże znaczenie ma ustalenie (szczególnie w obszarze śródmieścia miasta) terenów zieleni urządzonej wyłączonych z zabudowy kubaturowej (1.ZP, 2.ZP oraz wydzielanie 1.1ZP), z wysokim udziałem minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (80 %).

W planie uwzględniono także zapisy minimalizujące negatywny wpływ nowej zabudowy wraz z powierzchniami zasklepieniami na wody podziemne i powierzchniowe. W terenie inwestycyjnym 1MW-U o powierzchni ok. 1,1 ha zapisami planu zapewniono duży udział powierzchni biologicznie czynnej z zielenią wysoką, co stworzy dobre warunki dla zatrzymania wody opadowej. Ponadto na obszarze planu dla parkingów naziemnych obowiązuje nawierzchnia wodoprzepuszczalna miejsc postojowych i zieleni wysoka w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych.

Zawarte w planie zapisy mają na celu wprowadzenie rozwiązań, dzięki którym negatywne oddziaływanie wystąpi w stopniu ograniczonym. W zapisach planu uwzględniono w pełnym zakresie obsługę inżynierską terenów elementarnych, w oparciu o istniejące i nowe sieci inżynierskie. Potencjalnie pozytywne oddziaływanie na jakość wód podziemnych będą miały dopuszczone planem przebudowy, rozbudowy, remonty i likwidacje istniejących oraz budowa nowych sieci uzbrojenia terenu i inżynierskich urządzeń sieciowych, obsługujących ustalone planem przeznaczenie terenu. Założone w planie systemy odprowadzania ścieków i wód opadowych w wystarczającym stopniu wyeliminują obecne i przyszłe zagrożenia czystości wód.

W planie ustalono obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania (oprócz terenów komunikacji), w szczególności poprzez wykorzystanie ich do celów własnych, retencjonowanie, odparowanie, rozsączenie, odprowadzanie na lub do gruntu. Opóźnione odprowadzanie do kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej części wód opadowych i roztopowych dopuszczone jest w przypadku, gdy wyżej wspomniane zagospodarowanie nie było możliwe. Ponadto dopuszcza się lokalne systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w szczególności wykorzystujące błękitno-zieloną infrastrukturę oraz niezwiązane bezpośrednio z realizacją zabudowy np. zbiorniki retencyjne na sieci, układy bypassowe itp. Taki zapis oznacza zobowiązanie do zastosowania rozwiązań, dzięki którym przynajmniej część wód opadowych i roztopowych zostanie częściowo przywrócona do naturalnego obiegu lub wtórnie wykorzystana, zmniejszając tym samym pobór wód z innych źródeł. W zależności od przyjętego rozwiązania, zebrane wody mogą zostać zgromadzone w otwartych lub podziemnych zbiornikach, skąd powoli wsiąkną w otaczający

grunt albo zostaną zmagazynowane i wykorzystane np. do podlewania zieleni. W ustaleniach ogólnych planu zapisano *obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii*. W dobie zmian klimatycznych i wszechobecnej urbanizacji niezbędne jest wypełnianie takich zapisów planistycznych i stosowanie rozwiązań, które sprzyjają ochronie stanu wód podziemnych.

Prognozuje się utrzymanie stanu jakościowego i ilościowego wód podziemnych na badanym obszarze.

3.4 Warunki klimatyczne

Klimat Szczecina kształtuje się pod wpływem częstego napływu oceanicznych mas powietrza. Różni się on znacznie od klimatu w głębi kraju. Jest to związane z częstymi przemieszczeniami w tym rejonie niżów znad Atlantyku. Wiąże się to z dużą zmiennością pogody i to w każdej porze roku. Ma to też odzwierciedlenie w kontrastowości poszczególnych lat. Czynnikiem warunkującym klimat Szczecina są warunki fizjograficzne. Elementami mającymi tu szczególny wpływ jest obecność jeziora Dąbie, doliny Odry oraz trzech wysoczyzn, tj. Wzgórz Warszawskich, Wzgórz Bukowych i Wału Bezleśnego, a także trzech kompleksów leśnych puszczy: Wkrzańskiej, Bukowej i Goleniowskiej.

Klimat Szczecina i jego okolic jest stosunkowo łagodny i wilgotny. Charakteryzuje go krótka, łagodna zima, krótkie i ciepłe lato oraz długie okresy przejściowe. Charakterystyczną cechą klimatu szczecińskiego jest niestałość pogody, głównie z powodu częstego przemieszczania się układów niżowych, zwłaszcza w okresach późnojesiennych, zimowych i wczesnowiosennych.

Poszczególne elementy meteorologiczne modyfikowane są czynnikami lokalnymi kształtującymi warunki topoklimatyczne (m.in.: ukształtowanie terenu, głębokość występowania wód podziemnych, stopień pokrycia terenu lasami i łąkami, odległość od dużych zbiorników wodnych). Na topoklimat wpływają również uwarunkowania przewodności cieplnej podłoża (wysoki poziom wód gruntowych, grunty organiczne), które kształtują wilgotność względną powietrza, częstotliwość występowania mgieł, a także przygruntowych przymrozków. Na nisko położonych terenach mogą tworzyć się zastoiska zimnego powietrza.

Na przestrzeni ostatnich lat opisane wyżej charakterystyczne cechy klimatu Szczecina są coraz mniej czytelne. Jest to wynikiem dokonujących się globalnych zmian klimatycznych, których skutkiem są skrajne zjawiska pogodowe zachodzące coraz częściej z dużą gwałtownością (fale upałów, susze, podtopienia i powodzie, wichury). Zmiany klimatyczne odzwierciedlają się również w zacieraniu wyraźnych granic między porami roku. W związku z powyższym coraz trudniej określić charakterystyczny klimat miasta.

Obszar planu znajduje się w strefie miejskiej wyspy ciepła. Tworzy się ona z powodu dużego udziału zabudowy i powierzchni utwardzonych, wysokiego natężenia ruchu samochodowego oraz niewielkiego udziału terenów zieleni. W rezultacie w jej strefie występują wyższe temperatury powietrza w porównaniu z terenami sąsiednimi. Materiały takie jak beton, asfalt, cegła, pochłaniają więcej promieni słonecznych niż odbijają, po czym oddają energię, podwyższając temperaturę w otoczeniu. Do tego dochodzi ogrzewanie i klimatyzowanie budynków, a także ruch samochodowy. W miejskiej wyspie ciepła przepływ powietrza jest utrudniony, a największe bariery w systemie przewietrzania miasta stanowi intensywna zabudowa. Powyższy opis bardzo dobrze charakteryzuje analizowany obszar planu – w jego obrębie występują dwie ulice – al. Wyzwolenia i ul. Ks. Stanisława Staszica, które szczególnie w godzinach szczytu są mocno eksploatowane. Obszar planu stanowi również ważny węzeł przesiadkowy komunikacji miejskiej z uwagi na wiele przystanków autobusowych/tramwajowych. Ponadto w obrębie planu jak i jego bezpośrednim otoczeniu znajduje się kilka obiektów usługowych (poczta, bank, targowisko miejskie „Manhattan”, sklep wielkopowierzchniowy „Kaufland”, Liceum Ogólnokształcące), które generują wzmożony ruch komunikacyjny.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań na skutek realizacji ustaleń planu, które mogłyby wpłynąć na stan klimatu tego fragmentu miasta, a także jego otoczenia. Realizacja zapisów planistycznych: wskazanie nowego terenu zieleni urządzonej, wprowadzenie zróżnicowanej wysokościowo i gatunkowo zieleni wzdłuż ul. Ks. Stanisława Staszica, zachowanie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenie inwestycyjnym, a także drobne zabiegi – wprowadzenie szpalerów w terenach Z2P i 1MW-U, dopuszczenie programu zieleni uzupełniającej i obowiązek zastosowania elementów błękitno –

zielonej infrastruktury, mogą spowodować niewielką poprawę warunków topoklimatycznych na obszarze objętym planem. Przewiduje się, że zmiany te mogą złagodzić skutki letnich fal upałów, choćby przez utworzenie obszarów zacienionych, czy akumulację wilgoci, która odparowując niweluje odczuwalność wysokich temperatur.

W aspekcie poprawy warunków klimatycznych ważne są także działania, które nie mogą stanowić przedmiotu planu, np.: korzystanie z transportu miejskiego zamiast indywidualnego, modernizowanie budynków w celu podniesienia ich energooszczędności, stosowanie jasnych kolorów w elewacjach budynków.

Takie z pozoru niewielkie zmiany w przestrzeni miejskiej, zmierzające do poprawy jakości środowiska, wywierają znaczący pozytywny wpływ na kształtowanie się poprawnych warunków mikroklimatycznych, szczególnie w obszarach strefy śródmiejskiej miasta.

3.5 Klimat akustyczny

Obecnie podstawowymi kryteriami oceny hałasu w środowisku są poziomy dopuszczalne na danym terenie, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U.2014.112 z późn. zm.). Poziomy dopuszczalne są poziomami hałasu przenikającego na teren wymagający ochrony akustycznej od poszczególnych źródeł, takich jak np. drogi lub linie kolejowe, działalność produkcyjna.

Źródłami hałasu kształtującymi klimat akustyczny w granicach obszaru planu są obecne ciągi komunikacyjne: al. Wyzwolenia (droga lokalna), ul. Ks. Stanisława Staszica oraz mniejsza ul. Stanisława Lubomirskiego (drogi zbiorcze). Dwie pierwsze ulice charakteryzują się bardzo wysokim stopniem eksploatacji – ze Śródmieścia prowadzą w stronę zachodnich i północnych dzielnic miasta. Al. Wyzwolenia jest jednojezdniowa o nawierzchni bitumicznej z wydzielonym torowiskiem zlokalizowanym w jezdni wraz z buspasem; ul. Ks. Stanisława Staszica jest jednojezdniowa z dodatkowym pasem w kierunku ronda im. Jerzego Giedroycia, wydzielonym dla busów. Znajduje się ono w bezpośrednim sąsiedztwie planu. Jest to ważny element sieci komunikacyjnej Szczecina, który jest mocno eksploatowanym punktem węzłowym, od którego rozchodzi się pięć ulic w różnych kierunkach miasta. Ulicami przejeżdżają zarówno samochody osobowe jak i autobusy komunikacji miejskiej. Ponadto na zachodnim krańcu obszaru planu znajdują się również ważne przystanki dla kilku linii tramwajowych, prowadzących do i z centrum miasta.

Na podstawie mapy akustycznej dla Szczecina z 2022 roku stwierdza się wysokie, dzienne wartości hałasu na obszarze planu: al. Wyzwolenia generuje hałas o wartości do 75 dB, miejscami dochodzący do 80 dB. Na ul. Ks. Stanisława Staszica notuje się mniejsze wartości hałasu – do 70 dB. Wraz z oddalaniem się od tych ulic notuje się wartości od 55 dB do 65 dB. W ciągu nocy najwyższe wartości hałasu występują również wzdłuż al. Wyzwolenia – ok. 65 dB, osiągając wartość do 75 dB na skrzyżowaniu z ul. Felczaka. Jak podaje mapa akustyczna, terenem zagrożonym hałasem drogowym jest część zabudowy kamienic w terenie 2MW – w ciągu dnia notuje się tu wartości przekroczeń od do 10 dB, natomiast nocą – do 15 dB.

W granicach analizowanego terenu nie stwierdzono oddziaływań ze strony hałasu szynowego oraz pochodzącego z działalności produkcyjnej, przemysłowej.

Obecnie, podczas pisania prognozy środowiskowej (luty-kwiecień 2023 r.) w al. Wyzwolenia trwają roboty budowlane – przebudowa ulicy wraz z torowiskiem tramwajowym i siecią trakcyjną. Projekt obejmuje także inne ulice poza planem (al. Niepodległości, pl. Żołnierza Polskiego, pl. Rodła). Torowiska tramwajowe wymagają przebudowy z uwagi na ich dotychczasowy zły stan techniczny.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Obecnie przeprowadzana przebudowa al. Wyzwolenia realizowana jest na terenie przekształconym antropogenicznie i nie wymaga zajmowania nowych terenów biologicznie czynnych. Realizacja przedsięwzięcia ma na celu nie tylko usprawnienie ruchu komunikacyjnego na terenie miasta, lecz przede wszystkim polepszenie stanu technicznego tramwajowej infrastruktury komunikacyjnej miasta – przebudowa torowisk tramwajowych zakłada wymianę nawierzchni i szyn wchodzących w skład torowisk na bardziej ciche i obłożenie szyn okładziną gumową, co w konsekwencji powinno się przełożyć na obniżenie dotychczasowej emisji hałasu pochodzącej w torowisk tramwajowych. Linie tramwajowe są dokuczliwym źródłem hałasu i drgań na przyległe tereny i budynki. Projekt przebudowy drogi zawiera również wprowadzenie jednostronnej ścieżki rowerowej, co pozwoli na możliwość bezpiecznego przemieszczania się bez dodatkowej emisji hałasu. Jak wskazuje opracowanie tekstowe do mapy

akustycznej z 2022 r., szacowany efekt redukcji hałasu Inwestycji: „Przebudowa torowisk w Szczecinie – etap II – poprawa bezpieczeństwa tramwajowej komunikacji zbiorowej”, wyniesie 2 dB, a szacowanie o ok. 400 osób zmniejszy się liczba ludzi narażonych na hałas przekraczający wartości dopuszczalne.

W planie „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie dokonano klasyfikacji akustycznej terenów elementarnych biorąc pod uwagę funkcję dominującą, określoną w zapisach planistycznych (zgodnie z Prawem ochrony środowiska): „W zakresie ochrony przed hałasem, terenów elementarnych 1MW i 2MW obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla strefy śródmiejskiej miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska. W zakresie ochrony przed hałasem, dla terenu elementarnego 1MW-U oraz wydzielenia wewnętrznego 1.2MW w terenie elementarnym 1U, obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych. W przypadku realizacji zabudowy usługowej związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży w terenie elementarnym 1.U i jego wydzieleniach: 1.3U, 1.4U i 1.5U, dla działki budowlanej, na której zrealizowana będzie taka zabudowa, obowiązują dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.”

Ustalenia dotyczące klasyfikacji akustycznej terenów są informacją dla inwestora, zarządcy terenu, aby podjąć działania w celu zapewnienia mieszkańcom, odpowiednich norm akustycznych określonych w przepisach wykonawczych do Prawa ochrony środowiska.

W zapisach planu wskazano także, że zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, w tym hałasu. Dodatkowo realizacja zabudowy musi być dokonana w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych. Zapisy te wskazują na konieczność ograniczenia istniejących już jak i potencjalnych uciążliwości, w tym akustycznych, wynikających z zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Biorąc pod uwagę aktualne tło akustyczne w granicach obszaru planu oraz analizując dopuszczone zapisami planu miejscowego maksymalne zagospodarowanie i funkcje, prognozuje się niewielką poprawę klimatu akustycznego na obszarze planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie.

3.6 Zanieczyszczenia powietrza

Stan jakości powietrza na obszarze opracowania przedstawia tab.1., sporządzona na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo: DMS-SZ.731.1.25.2023).

Tab. 1. Średnioroczne stężenie zanieczyszczeń powietrza

dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń dla roku kalendarzowego [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	dwutlenek siarki (SO_2)	dwutlenek azotu (NO_2)	pył zawieszony PM_{10}	pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$	ołów (Pb) w pyłe PM_{10}	Benzen (C_6H_6)
	20,0	40,0	40,0	20,0	0,5	5,0
średnioroczne stężenie zanieczyszczeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] obszar w granicach planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie	5,0	17,0	20,0	15,0	0,004	1,0

źródło: opracowanie na podstawie pisma GIOŚ.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2021.845 z późn. zm.) obowiązujące aktualnie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza według powyższych danych nie zostały przekroczone. Wartości w tabeli wskazują najwyższe wartości dla pyłu zawieszonego $\text{PM}_{2,5}$ oraz pyłu zawieszonego PM_{10} wynoszącego odpowiednio 75 % i 50 % dopuszczalnej wartości.

Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza znajdującym się w granicach analizowanego planu jest emisja spalin samochodowych pochodząca z głównych ciągów komunikacyjnych – liniowych emitorów zanieczyszczeń, jakimi są al. Wyzwolenia i ul. Ks. Stanisława Staszica. Nad obszar planu napływają również zanieczyszczenia pochodzące z emisji niskiej (palenisk indywidualnych) z sąsiadujących terenów Niebuszewa. Na obszarze planu wskazuje się zjawisko miejskiej wyspy ciepła, niekorzystnej zwłaszcza z punktu widzenia zdrowia i jakości życia mieszkańców.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Przewiduje się, że realizacja ustaleń planu może nieznacznie wpłynąć pozytywnie na stan powietrza atmosferycznego. Realizacja nowego terenu zieleni urządzonej (ZZP) o powierzchni 0,5 ha, w zwartej przestrzeni śródmieścia wpłynie na lokalną poprawę stanu atmosfery (pochłanianie zanieczyszczeń, produkcja tlenu). Wprowadzenie ścieżki rowerowej w ramach przebudowy al. Wyzwolenia może natomiast spowodować zmianę zachowań komunikacyjnych mieszkańców poruszających się w obszarze miasta, a to z kolei może wpłynąć na kształtowanie się optymalnego stanu jakości powietrza atmosferycznego, mimo bardzo wysokiej eksploatacji tej części miasta. Poprawie stanu aerosanitarne mogą służyć drobne działania wskazane w ustaleniach planu, jak zachowanie dotychczasowych miejsc zieleni urządzonej, realizacja programu zieleni uzupełniającej, wprowadzenie zieleni wysokiej, czy zastosowanie elementów błękitno-zielonej infrastruktury. Zielona infrastruktura może przyczynić się do poprawy jakości powietrza, zwłaszcza w silnie zanieczyszczonej przestrzeni miejskiej. Wszelkie żywopłoty, zielone ekrany, szpalery drzew itp. spełniają rolę fizycznej bariery dla przepływu zanieczyszczeń powietrza, gdyż mają bardzo dużą efektywną powierzchnię – zanieczyszczenia, zwłaszcza pyłowe, będą się na nich intensywniej osadzać niż na powierzchniach gładkich (np. ścianach budynków czy powierzchniach jezdni i chodników).

Nieznaczne pogorszenie mikroklimatu przewiduje się natomiast w terenie 1MW-U, w którym planuje się nową zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową. Budowa nowych obiektów kubaturowych spowoduje okresowe zanieczyszczenie pyłami, natomiast późniejsza ich eksploatacja (ogrzewanie, wentylacja, oświetlenie) – trwałą emisję zanieczyszczeń. Nie przewiduje się jednak emisji zanieczyszczeń, która prowadziłaby do przekroczenia obowiązujących norm.

3.7 Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna

W przypadku rejonu Śródmieścia, które jest obszarem silnie przekształconym, mamy do czynienia z brakiem naturalnych zbiorowisk roślinnych. W ich miejscu występują zbiorowiska zastępcze, z reguły trudne do kwalifikacji fitosocjologicznej oraz zbiorowiska należące do agregacyjnych zbiorowisk neofitów w klasie Artemisietea (nitrofilne zbiorowiska okazałych bylin i pnączy na siedliskach ruderalnych).

W granicach obszaru objętego planem oraz na jego obrzeżu brak jest siedlisk i gatunków roślin, grzybów, porostów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Wskazuje się natomiast drzewa o obwodach pni zaliczających je do wartościowego drzewostanu według definicji zawartej w planie.

W obszarze opracowania znajdują się następujące tereny zieleni: skwer im. Raoula Wallenberga, zieleń osiedlowa między budynkami oraz zieleń porastająca skarpe wzdłuż ul. Stanisława Lubomirskiego.

Skwer im. Raoula Wallenberga zlokalizowany jest w północno-zachodniej części obszaru planu, tuż przy rondzie im. Jerzego Giedroycia. Przez skwer przebiega ważny ciąg pieszy z kładką nad ul. Ks. Stanisława Staszica, łączący przystanki tramwajowe na al. Wyzwolenia z targowiskiem miejskim „Manhattan” i pętlą autobusową przy ul. Ks. Hugona Kołłątaja (poza planem). Skwer jest przestrzenią o dużych walorach estetycznych: posiada ukształtowane ciągi piesze, siedziska, pergolę, oświetlenie i skomponowaną zieleń ozdobną. Wzdłuż ciągu pieszego znajduje się niewielki szpaler dorodnych, starych lip drobnolistnych. Drzewa pojawiają się także na ok. 3-metrowej skarpie po stronie wschodniej. W nieregularnych odstępach rosną tam robinie akacjowe i klony zwyczajne. Wzdłuż al. Wyzwolenia podłużną rabatę tworzą odporne na niekorzystne warunki miejskie krzewy okrywowe: berberysy, jałowce, irgi. Posadzono w nich ozdobne drzewka o purpurowej barwie liści – śliwy wiśniowe ‘Pissardii’. Od ul. Stanisława Staszica widoczna jest ok. 2 m skarpa, mniej więcej w połowie przerwana ciągiem pieszym. W górnej części skarpy dominują posadzone w rzędzie drzewa: wierzby kruche i lipy drobnolistne, zaś trawnik porastają krzewy lauowiśni i forsycji.

Środkową część skweru zajmuje teren porośnięty darnią z młodymi, ozdobnymi drzewkami magnolii. Skwer z uwagi na bliskość ronda Giedroycia, duży ruch komunikacyjny i hałas nie jest dogodnym miejscem do wypoczynku i rekreacji. Bardziej spełnia swoją rolę jako miejsce przystankowe, na krótki czas, a dzięki okazałym drzewom daje ochronę przed słońcem w miesiącach letnich.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie

Fot. 1. Skwer im. Raoula Wallenberga – widok od al. Wyzwolenia.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 2. Centralna część skweru im. Raoula Wallenberga.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 3. Roślinność ozdobna w północno-zachodniej części skweru.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 4. Widok na skwer od strony ul. Ks. Stanisława Staszica.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Drugim miejscem na obszarze planu skupiającym zróżnicowaną zieleń jest **teren przy zabudowie mieszkaniowej 1MW**. Stanowi ona powierzchnię ok. 500 m². Są to głównie powierzchnie porośnięte darnią i pospolitymi gatunkami drzew rozmieszczonymi w różnych miejscach. Gdziekolwiek można dostrzec wydzielenia na rabaty obsadzone bylinami lub liniowe pasy żywopłotów z ligustrą i dzikiej róży. Wzdłuż skarpy za wielokondygnacyjnymi blokami przebiega ciąg pieszy, który dodatkowo wyznaczają niepełne żywopłoty z forsycji. Od al. Wyzwolenia widoczny jest wolny od zabudowy skwer porośnięty darnią i lipami drobnolistnymi, w domieszce zaś występuje śliwa domowa, wierzba biała, wiśnia ptasia i kasztanowiec zwyczajny, który dominuje w tym obszarze poprzez swoją rozłożystą koronę.

Fot. 5-7. Zieleni w terenie elementarnym 1MW i częściowo 2ZP.

źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Gęsty pas zieleni porasta **skarpe przebiegającą wzdłuż ul. Stanisława Lubomirskiego**, która kończy się ulicą Ks. Stanisława Staszica. Występują tam m.in. klony, młode kasztanowce, kilka topoli czarnych, które szczególnie dominują swoim rozmiarem. Sporą powierzchnię porastają młode siewki tych gatunków, a także płożące, okrywowe krzewy.

Dochodząc ulicą Stanisława Lubomirskiego do ul. Ks. Stanisława Staszica, po lewej stronie, wzdłuż ulicy widoczna jest ok. 2 m skarpa porośnięta darnią i gdzieniegdzie drzewami z różnych gatunków (jabłonie domowe, klony jesionolistne). Podobnej wysokości skarpy znajdują się po przeciwnej stronie ul. Ks. Stanisława Staszica, na całej długości obszaru planu, w kilku miejscach poprzerywane schodami/wjazdami prowadzącymi m.in. do targowiska miejskiego „Manhattan” (poza obszarem planu). W ciągu pieszym przy przystanku autobusowym rośnie surmia bignoniowa o dużym walorach ozdobnych. Część skarp porasta roślinność okrywowa w postaci krzewów (np. irgi, berberysy, krzewy dzikiej róży), jak i roślinności ruderalnej. Ponadto na wysokości parkingu targowiska „Manhattan”, na długości ok. 100 m występuje szpaler młodych głogów.

Duży procent zieleni występuje również w terenie elementarnym 1MW-U. Obecnie znajduje się stary, zniszczony budynek, wokół którego rośnie duża liczba drzew (w tym wartościowego drzewostanu), przede wszystkim z gatunków liściastych: robinia akacjowa, klon zwyczajny, klon jesionolistny, wierzba biała, brzoza brodawkowata, wiąz pospolity, topola czarna ‘Italica’. Wzdłuż ogrodzenia widoczne są okazałe, wielopniowe wierzby białe, jarzęby szwedzkie, trzmieliny pospolite, topole białe. Widocznych jest też sporo rozrastających się pnączy i samosiejek drzew. Teren ten jest mocno zaniedbany i zarośnięty, z tego względu nie przeprowadzono tam szczegółowej wizji lokalnej.

Fot. 8. Roślinność na skarpach przy targowisku „Manhattan”.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 10. Skarpa wzdłuż ul. Stanisława Lubomirskiego.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 9. Zielen wzdłuż garaży przy ul. Ks. Stanisława Staszica.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 11. Skwer u zbiegu al. Wyzwolenia i ul. Stanisława Lubomirskiego.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 12. Teren inwestycyjny (1MW-U) – widok od ul. Ks. Stanisława Staszica.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 13. Wrona zaobserwowana przy al. Wyzwolenia w terenie ZZP.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

W terenie 1MW-U przeznaczonym do zainwestowania występuje kilka drzew z gatunku klon jesionolistny. Warto wspomnieć, że jest to w Polsce gatunek obcy, trwale zadomowiony; uznano go za **gatunek inwazyjny**. Zaliczono go do grupy mogących wywołać znaczące zmiany w strukturze fitocenoz. Gatunek stanowi duże zagrożenie dla miejscowej różnorodności biologicznej. Ze względu na duży potencjał rozprzestrzeniania diaspor oraz dużą tolerancję na zmienne warunki wilgotnościowe, może w szybkim tempie kolonizować siedliska antropogeniczne, jak i te cenne pod względem przyrodniczym. Na podstawie karty informacyjnej gatunku klon jesionolistny jest gatunkiem średniego ryzyka, szeroko rozprzestrzenionym w środowisku przyrodniczym (źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska).

Na podstawie waloryzacji przyrodniczych na obszarze opracowania nie stwierdza się stanowisk zwierząt chronionych. W granicach terenu objętego planem brak jest ekosystemów wodnych i od wody zależnych, co wyklucza zasiedlenie tego terenu przez herpetofaunę. Nie stwierdzono tu również dziko występujących ssaków.

Zieleń występująca na obszarze planu (m.in. skarpa przy ul. Stanisława Lubomirskiego, skwer im. Raoula Wallenberga, czy teren 1MW-U) stwarza dogodne warunki do bytowania pospolitych gatunków zwierząt, w tym ptaków, które należą do grupy zwierząt chronionych, np. wróbel, zięba, dymówka, grzywacz, sroka, kopciuszek, bogatka, gołąb miejski. Drzewa nie stanowią zwartych kompleksów leśnych, jednak stanowią element krajobrazu miejskiego i stanowią miejsca przelotu/bytowania ptaków. Podczas wizji w terenie zaobserwowano wronę (fot. 13).

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W wyniku realizacji ustaleń omawianego planu pojawią się oddziaływania na ekosystemy nie mające kluczowego znaczenia dla ochrony różnorodności biologicznej na terenie miasta. Biorąc pod uwagę zmiany jakie nastąpią po uchwaleniu planu na terenie przekształconym antropogenicznie, zabudowanym, w bezpośrednim sąsiedztwie ulic, nie wystąpią istotne straty w bioróżnorodności. Przebudowa ul. Stanisława Lubomirskiego może spowodować likwidację części skarpy wraz z zielenią ją porastającą, a wraz z tym przesiedlenie się gniazdujących i zalatujących tam ptaków. Natomiast pozytywnym oddziaływaniem ustaleń planu będzie przeznaczenie terenu pomiędzy ul. Stanisława Lubomirskiego a ul. Ks. Stanisława Staszica na zieleń urządzoną z 80 % powierzchni biologicznie czynnej. Obecnie znajdują się tam nieestetyczne garaże blaszane i obiekt warsztatowy. W zależności od sposobu zagospodarowania tego terenu, może tam pojawić się nowa roślinność (oprócz wskazanego przez plan szpaleru) i nowe warunki do zasiedlania przez drobną faunę.

Częściowo negatywny i częściowo odwracalny wpływ na florę i faunę może nastąpić w terenie inwestycyjnym 1MW-U. W wyniku realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług może dojść do likwidacji obecnej tam roślinności, w tym drzew i krzewów. Ponowne zagospodarowanie zielenią tego obszaru może stworzyć optymalne warunki do pojawienia się na tym terenie zwierząt. Optymalnym dla środowiska rozwiązaniem byłoby pozostawienie części zieleni, w tym przede wszystkim zieleni wysokiej, nie kolidującej z zabudową kubaturową. W związku z tym, że teren ten aktualnie porasta liczny drzewostan,

w planie wprowadzono zapis: *minimalny udział powierzchni zieleni wysokiej w granicach powierzchni biologicznie czynnej: 50%*. Zieleń wysoka jest szczególnie pożądana w obszarach miejskiej wyspy ciepła, jak jest w przypadku omawianego obszaru. Zwiększenie zasobów zieleni nastąpi również w terenie 1U – obowiązuje tam zapis: *na dachach płaskich obowiązuje realizacja dachów zielonych o minimalnej powierzchni całego dachu: 40%*.

Ważnym ustaleniem dotyczącym zasobów flory i fauny jest wprowadzenie zieleni zróżnicowanej wysokościowo i gatunkowo, po realizacji docelowego układu drogowego ul. Ks. Stanisława Staszica, czy pozostawienie skweru im. Raoula Wallenberga i wskazanie wydzielenia 1.1ZP, które wraz z sąsiadującym terenem ZP da możliwość utworzenia wspólnej przestrzeni, korzystnej zarówno dla procesów ekologicznych jak i samych mieszkańców.

W planie wprowadzono szereg zapisów, które mają na celu utrzymanie i zachowanie stanu występującej tu flory i związanej z nią fauną. Należą do nich:

- wskazanie występowania wartościowego drzewostanu,
- zakaz wprowadzania niepożądanych gatunków roślin, a także eliminacja ich z zagospodarowania,
- w przypadku stwierdzenia występowania stanowisk gatunków chronionych roślin i zwierząt i możliwości ich naruszenia lub przekształcenia w wyniku realizacji ustaleń planu, obowiązują przepisy z zakresu ochrony przyrody,
- ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych działek budowlanych na możliwie najwyższym poziomie,
- wprowadzenie szpalerów przyulicznych,
- dopuszczenie realizacji programu zieleni uzupełniającej w ciągach komunikacyjnych.

3.8 Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Obszar objęty planem stanowi część dzielnicy Śródmieście i jest obszarem silnie przekształconym pod względem powierzchni ziemi związanej z pracami niwelacyjnymi jakie tu prowadzono w ostatnich dwustu latach oraz wybudowaniem sieci ulic i obiektów kubaturowych. Brakuje tutaj miejsc naturalnych, nieprzekształconych. Krajobraz urozmaica niejednorodna rzeźba terenu – widoczny jest znaczny spadek wysokości od południowego zachodu na północny wschód, który podkreśla podłużna skarpa przy ul. Stanisława Lubomirskiego. Mimo zróżnicowanej rzeźby terenu brak jest tu atrakcyjnych widoków i panoram na okolice. Spowodowane jest to dużym procentem zabudowy terenu i gęstego zadrzewienia skarpy przy ul. Stanisława Lubomirskiego.

W krajobrazie obszaru planu dominuje zabudowa kubaturowa oraz układy komunikacyjne. Tę pierwszą reprezentuje kilka kamienic o wartościach zabytkowych przy al. Wyzwolenia, pięć bloków wielokondygnacyjnych, a także budynki usługowe. Zwarta pierzeja zabudowy nie jest zachowana, zabudowa gdzieś jest chaotyczna. Walory architektoniczne i historyczne posiadają wyżej wspomniane kamienice, które położone są w strefie ochrony konserwatorskiej historycznej struktury przestrzennej. Kamienice ujęte są w gminnej ewidencji zabytków.

Fot. 14. Teren inwestycyjny 1MW-U – widok od wejścia.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Fot. 15. Garaże blaszane u zbiegu ul. Ks. Stanisława Staszica i ul. Stanisława Lubomirskiego.

Źródło: materiały autorskie marzec 2023.

Bardzo niskimi walorami estetycznymi na obszarze planu charakteryzuje się obszar garaży blaszanych przy ul. Stanisława Lubomirskiego oraz teren po jej wschodniej stronie – obecnie niedziałający obiekt, dookoła gęsto porośnięty drzewami i roślinnością ruderalną. Teren ten wraz z opuszczonym budynkiem stanowi element degradujący w krajobrazie omawianego obszaru. Jest on widoczny od ulicy, co dodatkowo wzmacnia negatywny obraz.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Zapisy kompozycyjne ujęte w mpzp mają na celu stworzenie wysokiej jakości przestrzeni omawianego planu, estetyki zabudowy oraz zachowanie walorów architektonicznych i historycznych występujących tam obiektów zabytkowych.

Realizacja ustaleń planu przyczyni się do widocznych zmian wpływających na polepszenie walorów krajobrazowych na obszarze planu. Powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej w terenie 1MW-U spowoduje znaczny wzrost atrakcyjności obszaru i jego walorów estetycznych. Zapisy planu ustalają dla niego max. 30 % powierzchni zabudowy, min. 40 % powierzchni biologicznie czynnej i zwarty teren rekreacyjno-wypoczynkowy. Parametry te pozwolą na stworzenie harmonijnej przestrzeni i utrzymanie w tym terenie równowagi pomiędzy terenem zabudowanym, a powierzchnią biologicznie czynną. Bardziej estetyczna przestrzeń powstanie także w terenie ZZP, zajęty obecnie przez garażowisko. Realizacja terenu zieleni urządzonej da możliwość stworzenia zielonej przestrzeni, służącej mieszkańcom tej części osiedla jako miejsce spotkań, odpoczynku i rekreacji.

W granicach strefy ochrony konserwatorskiej określonej w planie ochronie podlegają:

- układ przestrzenny z pierzeją zabudową obrzeżną,
- relacje przestrzenne, zdefiniowane przez obiekty o wartościach zabytkowych, w tym, historyczne linie zabudowy i charakter śródmiejskiej zabudowy kamienicowej,
- obiekty o wartościach zabytkowych;

W obiektach o wartościach zabytkowych m.in.:

- ochronie podlega zasadnicza bryła, gabaryty budynku i zasadnicza kompozycja obiektu,
- zakazuje się ocieplania elewacji frontowej w sposób powodujący likwidację detalu architektonicznego,
- dopuszcza się działania odtworzeniowe (...);

W planie ustalone zostały ponadto zasady zabudowy i zagospodarowania poszczególnych terenów, w sposób zapewniający prawidłowe utrzymanie przestrzeni. Kompleksowa realizacja ustaleń planu pozwoli utrzymać jednolitą strukturę funkcjonalno-przestrzenną i zachować wyjątkowy w skali miasta charakter historyczny i urbanistyczny Śródmieścia.

3.9 Zasoby naturalne

W obszarze opracowania nie odnotowano występowania złóż surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na ten komponent środowiska, wynikające z realizacji ustaleń planu.

3.10 Zdrowie i warunki życia ludzi

Obszar objęty planem zlokalizowany jest na granicy osiedli: Niebuszewo – Bolinko i Śródmieście – Północ. Zabudowę mieszkaniową stanowi 5 budynków wielokondygnacyjnych oraz 6 kamienic.

Mieszkańcy tej części osiedla poddawani są intensywnemu niekorzystnemu oddziaływaniu jednej z głównych arterii komunikacyjnych miasta – al. Wyzwolenia, która kształtuje klimat akustyczny i stan powietrza atmosferycznego na obszarze planu. Omawiany obszar znajduje się w zasięgu komunikacji publicznej autobusowej i tramwajowej, których duża częstotliwość jazdy pozwala na szybkie przedostanie się m.in. do centrum miasta. Bezpośrednio na omawianym obszarze brakuje usług społecznych – przedszkoli, szkół i usług zdrowia, jednakże pojawiają się one w najbliższym sąsiedztwie. Znajdują się tutaj natomiast bank, sklep spożywczy, poczta i inne drobne usługi. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru planu, przy ul. Ks. Stanisława Staszica zlokalizowane jest targowisko miejskie „Manhattan”, a od wschodu Szpital Rehabilitacyjny Św. Karola Boromeusza. W niewielkiej odległości od obszaru planu znajduje się sklep wielkopowierzchniowy Kaufland (100 m), a także centrum handlowe „Galaxy” (ok. 500 m). Pod kątem położenia obszaru w dzielnicy Śródmieście, bliskości wielu usług i miejsc wypoczynku stwierdza się dobre warunki do życia mieszkańców w granicach analizowanego planu. Minusem tego położenia jest jednak duże zasklepienie powierzchni ziemi i uciążliwość drogowa m.in. al. Wyzwolenia, która oddziałuje negatywnie

poprzez emisję hałasu (przekroczenia norm hałasu do 15 dB) i zanieczyszczenie powietrza. Na obszarze planu brak jest ponadto spokojnej przestrzeni zielonej, służącej rekreacji i wypoczynkowi mieszkańcom osiedla. Najbliższym, większym terenem zielonym jest Park Kasprowicza, położony ok. 200 m na zachód.

Istniejące tu budynki znajdują się w zasięgu sieci wodno-kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, ciepłowniczej.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Ustalenia planistyczne utrwalają istniejący charakter zabudowy, zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni, utrzymując jednocześnie w silnie zurbanizowanym obszarze wysoki minimalny współczynnik powierzchni biologicznie czynnej oraz wartościowe elementy zieleni. Plan również wprowadza zmiany wobec obecnej sytuacji planistycznej, które pozytywnie wpłyną na zdrowie i warunki życia ludzi – przede wszystkim jest to wskazanie nowego terenu zieleni ZP o powierzchni ok. 0,5 ha, z powierzchnią biologicznie czynną 80%, z zakazem zabudowy kubaturowej i możliwą lokalizacją elementów wyposażenia parkowego. Będzie to skutkowało możliwością stworzenia tam zielonej przestrzeni skweru czy parku kieszonkowego, z którego będą mogli korzystać okoliczni mieszkańcy. Pośrednio teren ten może przyczynić się do zmiany warunków mikroklimatycznych. Nie zniweluje to całkowicie oddziaływań miejskiej wyspy ciepła, ale może je załagodzić.

Korzystne z punktu widzenia mieszkańców miasta będzie również przeznaczenie terenu 1MW-U na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną i usługową wraz z realizacją usług w zabudowie frontowej wzdłuż ul. Ks. Staszica Staszica i ul. Ofiar Oświęcimia. Przyczyni się to do jeszcze lepszej dostępności do poszczególnych usług. Zapisy zawarte w planie mają na celu zapewnienie odpowiedniej jakości życia i wykorzystania potencjału inwestycyjnego obszaru, przy jednoczesnym zabezpieczeniu elementów środowiska przyrodniczego przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym oraz nieprawidłowym zagospodarowaniem terenów.

Ustalenia planu regulują także sposób rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, które w bezpośredni sposób decydują o poziomie życia na danym obszarze. W sposób optymalny określono parametry al. Wyzwolenia (w trakcie rozbudowy), ul. Ks. Stanisława Staszica i ul. Stanisława Lubomirskiego, tak by w najlepszy sposób odpowiadały na potrzeby mieszkańców miasta.

W celu zapewnienia wyższej jakości życia oraz bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników obszaru objętego planem, w miejscowym planie zakazano lokalizacji obiektów, które na danym obszarze wpływałyby negatywnie na jakość życia mieszkańców:

- parkingów dla samochodów ciężarowych,
- obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²,
- lokalizacji garaży naziemnych;

Plan zawiera zapisy, których realizacja powinna przyczynić się do budowania odporności miasta na zmiany klimatyczne, a tym samym do podniesienia jakości środowiska i życia mieszkańców. Należą do nich:

- *obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,*
- *obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania,*
- *dopuszczenie lokalnych systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w szczególności wykorzystujących błękitno-zieloną infrastrukturę,*
- *ustalenie wysokiego wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,*
- *obowiązek realizacji zwartego terenu rekreacyjno-wypoczynkowego w terenie nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.*

Ustalenia planu zakazują lokalizacji nowych obiektów i urządzeń, które mogłyby stanowić źródło uciążliwości dla mieszkańców obszaru planu oraz tych, którzy korzystają z omawianej przestrzeni doraźnie i okazjonalnie. Zgodnie z planem *zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska oraz obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego.*

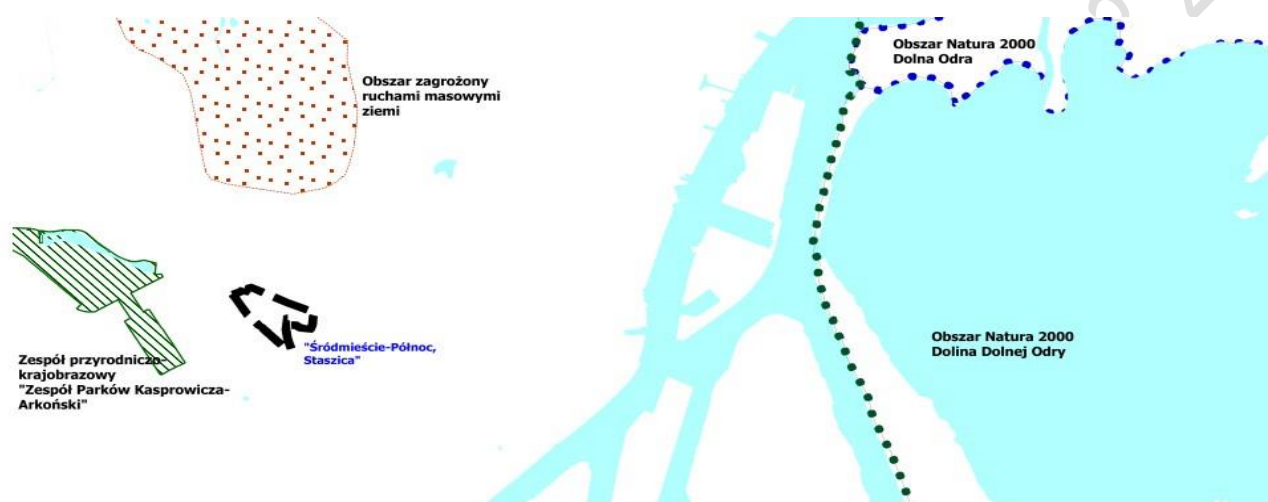
Rozwiązania przyjęte w miejscowym planie pozwolą na zwiększenie jakości życia na danym obszarze, a także ograniczą zagrożenie bezpieczeństwa życia ludzkiego wynikające ze sposobu zagospodarowania i użytkowania obszaru.

3.11 Natura 2000 oraz pozostałe obszary i obiekty chronione

Omawiany obszar znajduje się poza siecią terenów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz również tych zaproponowanych do ochrony.

Najbliżej obszarowi planu znajdują się Jasne Błonia będące częścią zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Zespół Parków Kasprowicza – Arkoński”. Obszar Natura 2000 położony jest ok 2000 m na wschód od obszaru opracowania.

Rys. 4. Usytuowanie obszaru planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie na tle istniejących i proponowanych form ochrony przyrody.

Źródło: opracowanie na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin i Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin z 2018 r.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Uwzględniając lokalizację omawianego obszaru oraz charakter planowanych zamierzeń należy jednoznacznie stwierdzić, że realizacja ustaleń planu nie wpłynie w żaden sposób na przedmiot, cele ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Nie przewiduje się oddziaływania skutków realizacji ustaleń planu na obszary i obiekty objęte ochroną w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody występujące w obszarze planu jak i w jego sąsiedztwie.

Teren objęty planem nie posiada szczególnie cennych wartości przyrodniczych takich jak chronione siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, czy też siedliska roślin i zwierząt z Załącznika II tej Dyrektywy. Nie ma tu szczególnie cennych lasów, parków, bagien, torfowisk i mokradeł. Nie stwierdzono również występowania roślin objętych ochroną gatunkową rosnących w swoim naturalnym stanowisku, roślin rzadkich i zagrożonych wyginięciem.

3.12 Integralność ekologiczna obszaru

Na podstawie wykonanych wizji terenowych i dostępnych materiałów źródłowych stwierdza się, że w granicach planu brak jest jednostek przyrodniczych pełniących w krajobrazie istotne funkcje związane z integralnością ekologiczną. Z tego powodu teren ten nie został włączony w granice Systemu Zieleni Miejskiej miasta Szczecina. Przebiega on poza obszarem planu, na południowym zachodzie, obejmując m.in. zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Zespół Parków Kasprowicza – Arkoński”.

Obszar opracowania nie sąsiaduje bezpośrednio z żadnym większym terenem zieleni. Położony jest pomiędzy wieloma ciągami komunikacyjnymi – al. Wyzwolenia i ul. Ks. Stanisława Staszica, które są skuteczną barierą w przemieszczaniu się żywej materii. Omawiany teren odgrywa nieznaczącą rolę w procesach ekologicznych, które realizowane są tutaj głównie poprzez istniejące formy zieleni (zieleń na skarpach, skwery, zieleń osiedlowa), wkomponowanych w ścisłą zabudowę Śródmieścia. Zieleń ta, mimo że pochodzi z nasadzeń człowieka, sprzyja zachowaniu minimalnej ciągłości ekologicznej, stanowiąc schronienie i bazę pokarmową zwierząt.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Kompleksowa realizacja ustaleń planu, a zwłaszcza odnoszących się do istniejących zasobów szaty roślinnej, zachowa i utrzyma dotychczasowe procesy ekologiczne odbywające się zarówno w granicach planu jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

4 Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i sposoby ich rozwiązania

Na terenie opracowania najważniejszym problemem z zakresu ochrony środowiska jest stwierdzony ponadnormatywny hałas ze strony komunikacji kołowej i tramwajowej, na terenach podlegających ochronie akustycznej, wpływający na jakość życia mieszkańców tej części miasta. Obszar planu leży również w zasięgu miejskiej wyspy ciepła. W granicach planu występuje komponowana i pielęgnowana zieleń na skwerze im. Raoula Wallenberga, zieleń osiedlowa pomiędzy zabudową mieszkaniową, a także zieleń porastająca skarpę wzdłuż ul. Stanisława Lubomirskiego.

Przy sporządzaniu planu miejscowego uwzględniono zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i wprowadzono następujące ustalenia mające na celu rozwiązanie ww. zagadnień lub przynajmniej ich złagodzenie:

- zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska,
- obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego,
- określenie zasad korzystania z odnawialnych źródeł energii,
- obowiązek zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury,
- dopuszczenie realizacji programu zieleni uzupełniającej w ciągach komunikacyjnych/ wprowadzenie zróżnicowanej gatunkowo i wysokościowo zieleni w ciągu ul. Ks. Stanisława Staszica,
- obowiązek zieleni wysokiej w terenie 1MW-U.

Dodatkowo na etapie realizacji ustaleń planu zaleca się następujące (pozaplanistyczne) działania:

- zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnych, korzystnych dla kształtowania warunków retencji wody i rozwoju roślinności (plan ustala minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w działce budowlanej, co oznacza, że właściciele nieruchomości mogą ten udział zwiększyć);
- utrzymanie jak największej ilości istniejących drzew i ich pielęgnacja;
- bezwzględne przestrzeganie norm dotyczących emisji hałasu oraz pozostałych substancji uwalnianych do środowiska;
- realizację działań mających na celu ochronę powietrza atmosferycznego, np. wymianę lub doszczelnienie okien i drzwi ograniczające stratę ciepła do otoczenia;
- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- wprowadzanie nowych zasobów zieleni.

4.1 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg miejscowego planu oraz brak oddziaływań na cele i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie i omówionych w niniejszej prognozie.

4.2 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Przy braku realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie należy przyjąć założenie, że zachowany zostanie aktualny charakter zagospodarowania i sposób użytkowania terenu. W mocy pozostaną również ustalenia planów obowiązujących na części obszaru: „Bolinko – Kadłubka” i „Śródmieście Północ – Ofiar Oświęcimia” w Szczecinie, które są mniej korzystne dla środowiska w porównaniu z zapisami komentowanego w niniejszej prognozie planu. Plan określa korzystniejsze warunki, wskazując nowy teren zieleni urządzonej pośród zwartej zabudowy śródmiejskiej, wysokie wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz obowiązek zastosowania błękitno-zielonej infrastruktury, które przyczynią się do polepszenia warunków mikroklimatycznych i poprawy estetyki miejsca.

5 Przewidywane znaczące oddziaływania

5.1 Oddziaływania skumulowane

Zagospodarowanie przestrzenne obszaru zgodne z zapisami planu związane będzie z oddziaływaniem na środowisko. Oddziaływania te będą wynikiem procesu realizacji poszczególnych inwestycji, a także eksploatacji obszaru. Charakter i intensywność tych oddziaływań są uzależnione od stopnia realizacji zapisów planu.

Obszar opracowania jest terenem w dużym stopniu zagospodarowanym, w którym przeważają komponenty środowiska antropogenicznego – intensywna zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna i usługowa, infrastruktura komunikacyjna oraz inżynierska. W związku z tym przyjęto, że oddziaływania na poszczególne elementy środowiska będą występowały w trakcie realizacji ustaleń planu, a także podczas eksploatacji obszaru zgodnie z ustalonym w planie przeznaczeniem. Charakter oddziaływań na środowisko wynikał będzie z koncentracji obiektów o różnych funkcjach (zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, zabudowa usługowa, tereny komunikacji) oraz intensywności zagospodarowania (Tab. 2).

Tab. 2. Identyfikacja znaczących oddziaływań na środowisko w granicach planu miejscowego „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie

Etap realizacji planu	Oddziaływanie na środowisko	Rodzaje oddziaływań na środowisko
Etap budowy/przebudowy	bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, miejscowe, częściowo odwracalne, przekształcenia zauważalne	okresowo zwiększone zanieczyszczenia powietrza, hałas, powstawanie odpadów budowlanych, ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej;
Etap eksploatacji	skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne, możliwe do rewaloryzacji, przekształcenia zauważalne	podnoszenie odporności obszaru na zmiany klimatu poprzez rozwiązania oparte na błękitno-zielonej infrastrukturze, wskazanie występowania wartościowego drzewostanu; określenie powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie istniejących presji na środowisko (emisja zanieczyszczeń), utrzymanie jakości życia mieszkańców poprzez dostęp do transportu publicznego, usług, zwiększenie zasobu mieszkalnego, stworzenie nowego terenu zieleni urządzonej, utrzymanie wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej;

źródło: opracowanie własne

Na każdym etapie inwestycji należy przestrzegać wymogów ochrony środowiska. Priorytetowe jest zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia, życia ludzkiego i środowiska. Inwestor przedsięwzięcia powinien posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska. W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym.

Na etapie realizacji ustaleń planu należy zagospodarować przestrzeń analizowanego terenu w sposób minimalizujący niepożądane przekształcenia i zmiany w środowisku. W związku z tym zaleca się następujące działania, które nie są i nie mogą być (zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz aktów wykonawczych do niej) przedmiotem zapisów planistycznych:

- uwzględnienie w trakcie prac budowlanych zasad ochrony środowiska, a w szczególności ochronę gleby, ziemi, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych; w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji należy zapewnić oszczędne korzystanie z terenu, a wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją konkretnej inwestycji,
- stosowanie w budynkach materiałów o zwiększonej izolacyjności akustycznej,
- zachowanie maksymalnej ilości drzew,
- wykonanie prac i robót zmierzających do zagospodarowania nieruchomości obecnie wolnych od zabudowy zgodnie z ustaleniami planu poza sezonem lęgowym ptaków i okresem rozrodczym pozostałych zwierząt.

Obszar planu ze względu na swoje położenie w granicach Śródmieścia i w bezpośrednim sąsiedztwie centrum miasta poddawany jest wielu presjom – wysokiemu natężeniu ruchu komunikacyjnego

(samochodowego i tramwajowego) i związanej z nim emisji zanieczyszczeń do powietrza, intensywnej wielofunkcyjnej zabudowie, której użytkowanie skutkuje emisjami do środowiska (ciepła, ścieków, zanieczyszczeń pyłowych, gazowych) oraz poborem jego zasobów (wody, powietrza, energii). Przewiduje się utrzymanie tych presji w przyszłości, natomiast ich natężenie uzależnione jest od mieszkańców i pozostałych użytkowników omawianej przestrzeni – np. wybór komunikacji miejskiej w miejsce indywidualnego transportu, stosowanie rozwiązań zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii. Większość dostępnych środków chroniących zasoby środowiska (w tym ludzi) uzależniona jest od świadomości ekologicznej społeczeństwa – w planie zawarte są tylko te ustalenia, które mogą – zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – stanowić jego przedmiot.

5.2 Transgraniczne oddziaływania

Oddziaływania na środowisko, wynikające z realizacji ustaleń planu miejscowego, będą miały zasięg lokalny. Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Cele polityki ekologicznej ustanowione na szczeblu krajowym uwzględniają cele ochrony środowiska rangi europejskiej, zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym ochrona środowiska prowadzona jest na podstawie przyjętej w 1997 roku Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w oparciu o strategię i programy środowiskowe, przede wszystkim Politykę ekologiczną państwa 2030, Krajową strategię ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Strategię gospodarki wodnej.

Regionalna polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program zawiera takie działania na rzecz ochrony środowiska jak: dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Określa on konkretne działania, które należy podjąć w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, przygotowania do zmian klimatu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej czy dążenia do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 jest dokumentem zawierającym priorytetowe cele oraz zadania na rzecz ochrony środowiska. Program ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na poziomie miasta, jednocześnie integruje występujące lokalnie zagadnienia ochrony środowiska z założeniami ochrony środowiska wskazanymi w dokumentach tworzonych na wyższych szczeblach administracji.

Dyspozycje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Ustalenia planu mają na celu osiągnięcie harmonijnego zagospodarowania przestrzennego, pozwalającego na rozwój obszaru, a także społeczności go zamieszkującej, bez negatywnego wpływu na środowisko.

Plan w swych zapisach realizuje następujące wytyczne programów dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

Tab. 3. Zapisy miejscowego planu wypełniające określone cele środowiskowe

		Zasoby przyrodnicze	
Ochrona	wartości	przyrodniczych	– określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej; – wskazanie występowania wartościowego drzewostanu;
i krajobrazowych			

*Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie*

Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych	– obowiązek wprowadzenia zieleni zróżnicowanej gatunkowo i wysokościowo/dopuszczenie stosowania programu zieleni uzupełniającej w ciągach komunikacyjnych, wprowadzenie szpalerów; – zakaz wprowadzania niepożądanych gatunków roślin, ze wskazaniem ich eliminacji z zagospodarowania.
Zwiększenie roli zielonej infrastruktury w łagodzeniu skutków zmian klimatu	
Wzmocnienie funkcji społecznej i ekologicznej terenów zieleni	
Wody i gospodarowanie wodami	
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych	– uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej, – ustalenie obowiązku stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, – określenie możliwie najwyższego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, – obowiązek zastosowania elementów błękitno-zielonej infrastruktury, – obowiązek stosowania rozwiązań zmniejszających zużycie wody.
Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi ze zmianami klimatycznymi	
Jakość powietrza atmosferycznego	
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego	– ustalenie zaopatrzenia w ciepło oraz gaz, – obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujące odnawialne źródła energii, – dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, – dopuszczenie budowy indywidualnych i lokalnych niskoemisyjnych źródeł wytwarzających niezależnie lub w skojarzeniu energię elektryczną, ciepło i chłód, – zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatu	
Hałas	
Poprawa klimatu akustycznego poprzez dążenie do obniżenia hałasu co najmniej do poziomu obowiązujących standardów	– kwalifikacja akustyczna poszczególnych terenów zgodnie z obowiązującymi normami, – obowiązek realizacji zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego, – zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
Gospodarka wodno-ściekowa	
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	– określenie warunków realizacji systemu wodociągowego, – ustalenie zasad odprowadzania ścieków sanitarnych, – dopuszczenie budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury inżynierskiej, – obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, w szczególności poprzez: wykorzystanie do celów własnych, retencjonowanie, odparowanie, rozsączanie, odprowadzenie na lub do gruntu.

źródło: opracowanie własne na podstawie Programu ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028.

Osiągnięcie tych celów wpływa na zasobooszczędność, wsparcie dla zielonej gospodarki i konkurencyjność gospodarki niskoemisyjnej oraz budowanie odporności miasta na zmiany klimatyczne.

7 Metody analizy skutków realizacji planu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miasta analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń Studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń, między innymi analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

8 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą wykonanie ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska i w ich wzajemnym powiązaniu.

Przyjęte w planie rozwiązania w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym są zgodne z kierunkami i polityką przestrzenną zawartą w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, wynikami Waloryzacji przyrodniczej Szczecina oraz z opracowaniami ekofizjograficznymi.

Prognozuje się nieznaczne polepszenie stanu środowiska (lokalnego klimatu, stanu powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego) jako skutek realizacji zapisów planu „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie. Plan poza utrzymaniem i zachowaniem na części planu historycznej struktury przestrzennej, w granicach której znajdują się obiekty o wartościach zabytkowych, wskazuje nowy teren zieleni urządzonej pośród śródmiejskiej zabudowy, ponadto umożliwia wprowadzenie nowej inwestycji na działce miejskiej o bardzo niskich walorach estetycznych. Plan zawiera zapisy, których realizacja może przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców omawianego terenu.

Wnioski:

- Środowisko obszaru opracowania jest silnie przekształcone i poddawane presji antropogenicznej,
- W granicach obszaru planu nie występują stanowiska chronionych gatunków roślin ani istniejące, czy proponowane powierzchniowe formy ochrony przyrody,
- W granicach obszaru planu występują chronione gatunki zwierząt (przede wszystkim awifauna), jednak są one z gatunków pospolitych i ściśle związanych ze środowiskiem miejskim,
- Prognozuje się korzystne skutki wpływu ustaleń planu na krajobraz poprzez szczegółowe określenie kompozycji, form zagospodarowania i zabudowy poszczególnych terenów elementarnych, w pełni uwzględniających istniejącą historyczną strukturę przestrzenną,
- Prognozuje się utrzymanie istniejących, stałych, nieodwracalnych i długoterminowych obciążeń dla środowiska,
- W porównaniu z zapisami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego („Bolinko – Kadłubka”, „Śródmieście Północ – Ofiar Oświęcimia”), rozwiązania przyjęte w planie „Śródmieście – Północ, Staszica” w Szczecinie są korzystniejsze dla środowiska ze względu na wskazanie i utrzymanie nowego terenu zieleni urządzonej, wartościowego drzewostanu, programu zieleni uzupełniającej, czy błękitno-zielonej infrastruktury,
- Ustalenia planistyczne utrwalają charakter zabudowy, zachowują historyczne i krajobrazowe wartości analizowanej przestrzeni, utrzymując w silnie zurbanizowanym terenie wysoki minimalny współczynnik powierzchni biologicznie czynnej,
- Plan zawiera zapisy, których realizacja powinna przyczynić się do budowania odporności miasta na zmiany klimatyczne: obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii, obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, dopuszczenie lokalnych systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych wykorzystujących błękitno-zieloną infrastrukturę, ustalenie wysokiego wskaźnika minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, ustalenie działań dotyczących wartościowego drzewostanu, obowiązek realizacji zwartej terenu rekreacyjno-wypoczynkowej na terenie nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług,
- Działania pozostające poza strefą planistyczną, które mogłyby wpłynąć na poprawę jakości środowiska obszaru planu, uzależnione są w dużej mierze od samych mieszkańców: ich świadomości ekologicznej, zachowań i stylu życia oraz wyborów rozwiązań sprzyjających środowisku.

9 Literatura i materiały źródłowe

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Śródmieście-Północ, Staszica” w Szczecinie;
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin, BPPM, Szczecin, 2022 r. (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r.);
Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu Śródmieście Bolinko, Zaczarowany Ogród Krusikiewicz, Szczecin, 2003 r.;
Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu Śródmieście Północ, Zaczarowany Ogród Krusikiewicz, Szczecin, 2003 r.;
Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 2018 r.;
Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 2010 r.;
Kozłowski C., Michalska B., Czarnecka M., Klimat województwa zachodniopomorskiego, Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin, 2007 r.;
Mapa akustyczna miasta Szczecin, ekkom, Warszawa 2022.